

TÁPIÓGYÖRGYE TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉNEK FELÜLVIZSGÁLATA

Ezzel összefüggő egyes kérdések.

Előterjesztés a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság 2014. január 30. tartandó ülésére.

Tisztelt Bizottság!

Tápiógyörgye Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2003. december 9-én fogadta el a község településszerkezeti tervét, majd ezt követően december 15-én a község Helyi Építési Szabályzatát.

1./ Előzmények:

Az elfogadást megelőzően több évig tartó előkészítő munka folyt. Több lakossági fórumon, képviselőtestületi üléseken formálódtak azok az elvek, melyek végül a szabályozás alapjait képezték. Az előkészítő munka résztvevői legjobb tudásukkal igyekeztek az adott kor, az adott feltételek és társadalmi magatartások figyelembevételével a regulákat megfogalmazni.

Utólag két megállapítást kell tenni:

- Az előkészítés ideje /több év/ indokolatlanul hosszú volt.
- Az előkészítő munkára, majd a meghozott döntésre visszagondolva az a gyanúm, hogy az akkori döntéshozók nem értették meg igazából, hogy ezek a dokumentumok miért szükségesek.
Rövidtávon gondolkodtak, a jövő nem volt a napi döntések motiválója.

2./Betöltötték-e funkciójukat ezek a dokumentumok?

Nehéz egyértelmű választ adni. Mindenesetre sokatmondó tény, hogy 2008. novemberében egy felülvizsgálatot végző bizottság, amikor munkáját meg akarta kezdeni, egyetlen érvényes, elfogadott hatályos példány sem volt a Polgármesteri Hivatalban – vagy legalábbis nem volt megtalálható!

Nem igen volt rá példa hogy képviselői döntések megalapozására hivatkozás történt volna ezen dokumentumokra.

Meg lehetne vizsgálni konkrét esetekben /pl. építkezések/ milyen mértékben lettek a HÉSZ előírásai betartva. Valószínűleg vegyes kép alakulna ki.

Összességében megállapítható, hogy nem váltak ezen dokumentumok a napi munka eligazító részévé

3./Indokolt-e ezen dokumentumok módosítása?

Hogy e kérdésre választ tudjunk adni, legalább az alábbi kérdésekre válaszokat kell adjunk:

- Milyen lényeges változások történtek falunkban az elmúlt 10 évben?
- Megváltozott a mezőgazdasági tevékenység szerepe a falu életében. A gazdálkodók száma töredéke a 10 évvel ezelőtlinek. A györgyei határ egyre nagyobb arányát más települések

gazdálkodói birtokolják, ill. rendelkeznek felette földhasználati joggal. Ez legkevesebb 300 millió Ft jövedelem elvonást jelent Tápiógyörgyéről. A folyamat visszafordíthatatlannak tűnik.

- Számos ok miatt töredékére esett vissza az állattartás.
- Az un. gazdasági udvarok hagyományos formái lassan de biztosan eltűnnek. Folyamatosan csökken a házikertek jelentősége, lassan, de biztosan tűnik el a házkörüli állat, kisállattartás.
- Egyre csökken a mezőgazdaság jövedelemkiegészítő szerepe.
- Tudomásom szerint 4 parcella kivételével megszűnt a szőlőtermelés. (A hatvanas évek elején még több száz györgyei családnak volt kisebb-nagyobb szőlőbirtoka.)

Megjegyzés:

Szomorúan állapíthatjuk meg, hogy a hajdani nagy hírű györgyei mezőgazdaság, mely a falu erős gazdasági alapját jelentette, ma már nincs. Gyakorlatilag minden élelmiszerből (tej, tejtermékek, tojás, hús, zöldségek, gyümölcsök, stb.) „behozatalra szorulunk”.

- A néhány fennmaradt gazdaság viszont nagyobb területtel bír, nagyobb eszközállománnyal rendelkezik. Nagyobb a telephely igénye.
- Az ipari munkahelyek száma csökkent. Megszűnni látszik a téglagyár. Helyi vállalkozások e tárgykörben nem igazából vannak. Idegenek nem jönnek, semmi vonzó nincs bennünk. A szabad munkaerő többsége képzetlen, a helyi adó magas, befolyásos kapcsolataink nincsenek. Területi elhelyezkedésünk sem kedvező. E tekintetben tisztán kell látnunk hol kezdődnek az álmaink és hol a realitások.
- A szolgáltatások terén a györgyei vállalkozások nem jelentenek komoly tényezőt. A foglalkoztatás, önfoglalkoztatás keretében végzett szolgáltatások szerepe nem nőtt az elmúlt 10 év alatt.
- A helyi kiskereskedelem az un. napi cikkek /döntően élelmiszerek/ terén szerintem jól ellátja a falut. Ezt jól megtette 10 évvel ezelőtt is és jól megteszi most is. Véleményem szerint nem valószínű jelentősebb befektetés az elkövetkező időszakban ezen a területen.
- Vendéglátás. Két jelentős ^{vállalkozásról} beszélhetünk. Az egyik: létrejött egy valóban színvonalas vendéglő (panzió), a másik: döbbenetesen változtak a szokások. Otthonulóvá vált a györgyei ember. A kocsmák ma már alig terei a helyi közösségi életnek. Mivel mértékadó statisztikák szerint az alkoholfogyasztás nem csökken, vélhetőleg megállíthatatlanul terjed a zügivászat.

Tápiógyörgye népességének alakulása, jellemzői

Bizonyos, a migrációra kitérő vizsgálatok nélkül nehéz megalapozott állításokkal élni. Állíthatók-e az alábbi vélemények?

- Az elmúlt 10 évben a lakosság létszáma stagnált.
- Az elhalálozások rendre meghaladják a születések számát. A kettő különbözetét a bevándorlás kompenzálja. Ugyancsak a bevándorlás kompenzálja az elvándorlás veszteségét is.
- A migráció bevándorlási többlete mennyiségi kompenzációt igen, minőségét viszont nem eredményez.
- A migráció többlete a szociális problémák növekedését eredményezi.

- Településünkön folyamatosan nő az idősök /nyugdíjasok/ aránya, és folyamatosan nő a szegények aránya is.
- A szegények arányának növekedését okozhatják az alábbi tényezők:
  - elöregedés
  - bevándoroltak arányának növekedése / kedvezőtlen összetétele
  - lakosságon belül az alacsonyan képzettek arányának növekedése
  - az igénytelenség, lustaság és egyéb életmód problémák következményei
- Egészségügy. Szerkezetében /két háziorvos, fogorvos, gyermekorvos, védőnői szolgálat / megfelelőnek látszik. A tárgyi feltételek messze nem XXI. századiak.
- Kultúra. A helyzet méltatlan. Mondhatnánk tragikus. Nincs intézményes rendszer. Nincs koncepció. Nincs felelős.

Egyetértés lehetne közöttünk abban, hogy a kultúra az, amely össze képes kovácsolni egy közösséget, faluközösséget is. A kultúra az, amely átsegíthet a nehéz időkön. A kultúra az, ami feszültséget old, amely közel hoz embereket.

- Civil világ Tápiógyörgyén. Van néhány egyesület, mely valóban önállóan szervezi a maga életét, és jelentős hatása van a falu tágabb értelemben vett kulturális életére is. (pl. Sportkör, Önkéntes Tűzoltók, Asztalitenisz, Torockó Baráti Társaság)
- Falunk általános állapotáról. A múlt év decemberében Tápiógyörgye valamennyi utcáját bejárva legalább 82 üresen álló, erősen elhanyagolt, számos esetben romos házat találtam. Falunkban egyszerre van jelen a rendezettség és a rendtelenség, az igényesség és az igénytelenség.

4. Képesek vagyunk-e ismerni szűkebb – tágabb környezetünk, hazánk gazdasági, demográfiai, egészségügyi, kulturális helyzetét, állapotát, tendenciáit. Képesek vagyunk-e együtt értelmezni falunk és a nagyobb és a még nagyobb régiók tendenciáit.

Végezetül képesek vagyunk-e falunk elkövetkező 10-15 évének várható változásait (az előbbieket tükrében) előre látni. Azaz képesek vagyunk-e falunk jövőjét kedvező irányba terelni? Mindezek érdekében a kedvező irányokat, azok összetevőit felismerni. Képesek vagyunk-e eközben szétválasztani az illúziókat és a realitásokat? Álmainkat és a valóságot?

Egyáltalán törődünk-e ezekkel a dolgokkal vagy sodródunk és a jó szerencsében bízva várjuk a jövőt?

5. Ha képesek vagyunk a fentiekre, akkor érdemes a rendezési tervet átdolgozni. Átdolgozni úgy, hogy a nem túl távoli jövő (10-15 év) elképzelt Tápiógyörgyéjének alakítását segítse.

Meg kell tehát határozni, hogy az előbbieket nagyvonalú és természetesen vitatható helyzetértékelése alapján vázolt jelenből hová kívánunk eljutni. Pontosabban hová tudunk eljutni.

Mik a lehetőségeink?

a: Létszámban gyarapodó, fejlődő gazdasággal bíró, biztonságos, jó lakókörnyezettel kellemes otthont biztosító település.

- Kérdések:
- vonzóak vagyunk-e lakóhelyet változtatók felé
  - van-e realitása valamiféle iparnak a györgyei megjelenésére
  - biztonságos falu vagyunk-e

- kellemes lakókörzeteink vannak-e
- elképzelhető-e viszonylag magas ingatlanárak
- kulturális feltételek jók-e

b: Az előbbi jelentősebb gazdasági fejlődés nélkül.

c: Az „a” pontban feltett kérdésekre negatív válaszok születnek. A következmény: Harlemedés, gettósodás.

Nyilvánvaló, hogy csak az „a” vagy a „b” eset, ill. ezek kombinációja az elfogadható. Ez viszont a cselekvés igényét jelenti, azaz:

Felül kell vizsgálni a Településrendezési tervet. Ezen belül vizsgálni kell:

- Azon elemeket, melyek elavultak, pl. TSZ terv 17. oldal a közrakodók tárgyköre
- Be nem tartott előírások problémája, pl. TSZ terv 13. oldal folyamatos v. időszakos súlykorlátozás az önkormányzati utaknál, TSZ terv 12. oldal helyreállítási és karbantartási kötelezettség előírása.
- Helytelen rendelkezés: pl. TSZ terv 9. oldal Az általános mezőgazdasági területek beépíthetőségének tilalma
- Pontatlanságok pl. TSZ terv 8. old. Báthory utca, 5. old. Kodály Z. utca északi oldala (csak keleti és nyugati oldala van).
- Egyes előírások felülvizsgálata. Pl. Sportcsarnok helyének kijelölése TSZ terv 4. old. , jelenleg a vízmű mellett lenne a helye. Ez szerintem rossz.
- Döntést kell hozni a –he- lehatárolt településrészeiről TSZ terv 10. old.

Felül kell vizsgálni a HÉSZ-t. Vizsgálni kell pl.:

- A különféle lakóövezetek előírásait (min. telekterület, beépítettség).
- A 7§ (1) (2) bekezdését a telekalakításról.
- Építmények elhelyezésének előírásait /pl. telekhatártól való távolság stb./
- Ellentmondásokat meg kell szüntetni. Pl. TSZ terv 5. old. 800 m²-nél kisebb lakótelek nem alakítható ki. HÉSZ 5. old. építési telek legkisebb mértéke 600 m².
- Telkek megoszthatóságának vizsgálatát.
- Elővásárlási jogok pontosításait és más előírásokat.

Természetesen az előbbiekből felvetettek csak részei az indokolt felülvizsgálatnak.

Átfogó felülvizsgálat után dönthető el, hogy mi a további teendő.

- Határozati javaslatok

1. Javasolja a Bizottság, hogy a képviselőtestület ez év február hónapjában rendkívül ülésen tűzze napirendre a községrendezési terv és a HÉSZ felülvizsgálatának kérdését. A rendkívüli ülésen egyedüli napirendként tárgyalja a témakört és hozzon végleges döntést a felülvizsgálat ügyében.
2. Javasolja a Bizottság a 112/2013 (IX.16) sz. képviselőtestületi határozat visszavonását és a tárgykörben a rendkívüli testületi ülésen új határozat meghozatalát.
3. A jelenleg érvényes Települési rendezési terv „A településrendezési feladatok megvalósítását elősegítő sajátos jogi intézmények és azok alkalmazása” fejezet 3. pontja:

„A faluképet rontó illetve a lakhatást veszélyeztető, leromlott műszaki állapotú épületekre az Önkormányzat helyreállítási, ill. karbantartási kötelezettséget írhat elő.”

Falunkban jelenleg kb. 82. olyan ingatlan van mely lakatlan, elhanyagolt, elgazosodott és romos, esetenként már rom, udvara, kerítése elvadult, tönkrement.

Ezek az ingatlanok:

- Joggal bősztik, háborítják fel az arra lakókat, főleg a szomszédokat.
- Rágcsálók, kóbor állatok szálláshelyei lehetnek, hulladékok illegális lerakására alkalmasak, közegészségügyi problémákat okozhatnak.
- Balesetet okozhatnak pl. szomszédoknak, játszó gyerekeknek.
- Egy részüket elkezdtek szétlopni pl. egy Dózsa György úti hajdani lakóházat.
- Potenciálisan alkalmasak (legalábbis egy részük) arra, hogy nem kívánatos elemek beköltözzenek
- Az ilyen ingatlanok előtt a közterület is rendezetlen /gyomos, kezeletlen, a hó eltakarítatlan/
- Esetleges ingatlan vásárlót még az utcából is elriasztja.
- Ezek az ingatlanok, épületek, telkek előnytelen színben tüntetik fel a falut.

A fent felsorolt (és a fel nem sorolt) negatív hatások sértik a falu jó érzésű lakóit. Meggyőződésem, hogy ők vannak többségben. Előnytelené teszik a faluképet, nagyban hozzájárulnak az ingatlan árak jelenlegi és majdani alacsony szintjéhez. Összességében veszteséget okoznak a falu polgárainak, a falu közösségének. Pénzben kifejezhető veszteséget. Mindemellett a falu számára előnytelen migrációs folyamatokat erősíthetnek fel.

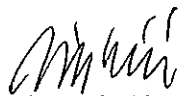
Ugyanakkor tudjuk, hogy a tulajdon a jogok mellett kötelezettségeket is hordoz. Nem megengedhető tehát, hogy egyes tulajdonelemek elhanyagoltságuk következtében erkölcsi és anyagi kárt okozzanak a tulajdonok birtokosainak. Jelen esetben a kötelezettségek vétkes, nemtörődöm, hanyagolásáról van szó.

Határozati javaslat

Javasolja a Bizottság a Képviselőtestületnek, hogy ezen év februárjában hozzon megfelelő döntéseket a túrhetetlenül elhanyagolt, üresen álló lakásingatlanok, telkek rendbetétele érdekében.

Figyelembe kell venni a rendbetételre kötelező határozatok, büntetések, kényszerintézkedések lehetőségét. Önkormányzati közreműködés esetén a költségek kiszámlázását, nem fizetés esetén az ingatlanra terhelését.

Tápiógyörgye 2014. 01. 26.

Józsa László

Bizottság elnöke